

ΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Α ΤΩ, ΑΡΕΙΩ, ΠΑΓΩ,
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΥΣ

Βαθμός Ασφαλείας :

Βαθμός Προτεραιότητας :

Αριθ. Πρωτ. 6

Έν Αθήναις τῆ 23^ῃ Μαρτίου 1977

Π ρ ο ς

Τό Ὑπουργεῖον Δημοσίας Τάξεως

1η ΜΕΟ -Τμήμα ΙΙ,Γ'Σ/βρίου 48

Ε ν τ α ὺ θ α

Ἐχω τήν τιμήν νά γνωρίσω ὑμῖν τάς, ἐπί τῶν ἐρωτημάτων τοῦ ὑμετέρου ὑπ' ἀριθ. 2667Φ606.19/13 τῆς 8ης Μαρτίου 1977 πρὸς ἡμᾶς ἐγγράφου, ἀπόφεις μου. -

Ὁ ὅρος "Πανεπιστημιακόν ἄσυλον" δέν ἀναφέρεται εἰς νόμον τινά. Ἡ ἔννοια τοῦ "ἀσύλου τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατὰ τό Σύνταγμα (ἄρθρ. 16 § 5), ἔγκνεται εἰς τήν, ἐκ τῆς συνταγματικῆς καταχωρημένης ἐλευθερίας τῆς τέχνης καί ἐπιστήμης, ὡς καί τῆς ἐρεύνης καί διδασκαλίας (ἄρθρ. 16 § 1), προκύπτουσιν ἀπαγόρευσιν ἐπεμβάσεως τοῦ ἐποπτεύοντος αὐτά Κράτους, διά τῆς ἐπιβολῆς, ἀνόμη καί διά νόμου, περιορισμῶν ἢ μέτρων περιοπτόντων κατ' οὐσίαν τό περιεχόμενον τῆς ἐλευθερίας ταύτης.

Ἄλλ' οὔτε διά τοῦ ἄρθρ. 334 § 3 Π.Κ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρ. 12 τοῦ ν. 410/1976, κατέστησαν τά καταστήματα καί οἱ χῶροι ἐν γένει τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, τόποι ἢ εἰς τούς ὁποίους εἴσοδος ἢ παρουσία τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, συγχωρεῖται μόνον, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται πρὸς τοῦτο πρόσκλησις ἢ ἄδεια τοῦ Πρυτάνεως.

Ἡ διάταξις τῆς § 3 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἥτις δρίζει:

"Ὅστις, παρανόμως εἰσδύει εἰς κατάστημα ἢ χῶρον ὑπη-

ρεσίας δημοσίας, δημοτικής, κοινοτικής ή νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ή ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας, ή παραμένει εἰς τούς χώρους τούτους παρά τήν θέλησιν τῆς χρησιμοποιούσης αὐτούς ὑπηρεσίας, δηλουμένης αὐτῷ διά τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου ή ὑπαλλήλου της, προκαλῶν οὕτω διακοπήν ή διατάραξιν τῆς ὁμαλῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας, τιμωρεῖται διά φυλακίσεως τούλάχιστον ἕξ μηνῶν", ὡς ὑπαγορευθεῖσα ἐκ τῆς σημειωθείσης, μετά τήν μεταπολίτευσιν, καταλήψεως αἰθουσῶν συνεδριάσεων τῶν δικαστηρίων καί ἄλλων χώρων αὐτῶν, ὑπό ομάδων ἀτόμων συμπεριφερομένων προθέσει ματαιώσεως, παρακωλύσεως ή διατάραξεως τῆς ὁμαλῆς διεξαγωγῆς τῆς δίκης, ὡς καί τῆς καταλήψεως Πανεπιστημιακῶν χώρων καί γενικώτερον χώρων δημοσίων, ἐν τῇ γενικωτέρᾳ ἐννοίᾳ, ὑπηρεσιῶν, ὑπό ομάδων ἀτόμων, ἐπιθυμούντων νά χρησιμοποιήσωσι τούτους ὡς ὀρμητήριον πάσης φύσεως ἰδίων τῶν ἐπιδιώξεων, μέ ἀποτέλεσμα τήν διακοπήν ή τήν διατάραξιν τῆς ὁμαλῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας τῶν χρησιμοποιούντων τούς χώρους τούτους ὑπηρεσιῶν, καί ἀποβλέπουσα, διά τῆς θεσπίσεως ὡς ἐγκλήματος ἐξ ἐπαγγέλματος διωκτέου, τήν εἰς τούς χώρους τούτους παράνομον εἰσδυσιν ἀτόμων ὡς καί τήν, παρά τήν θέλησιν τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς χρησιμοποιούσης τόν χῶρον ὑπηρεσίας, παραμονήν ἐν αὐτῷ τῶν εἰρημένων ἀτόμων, εἰς τήν πάταξιν πράξεων συνεπαγομένων διακοπήν ή διατάραξιν τῆς διεξαγομένης εἰς τούς χώρους τούτους ἐργασίας, εἶναι προφανές ὅτι δέν ἀφορᾷ τήν εἰς τούς χώρους τούτους παρουσίαν τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, ήτις ἐπιβάλλεται εἰς αὐτήν ἐκ τῶν διαγραφόντων τήν γενικήν ἀποστολήν αὐτῆς νόμων, συνισταμένην εἰς τήν πρόληψιν τῶν ἀξιολοίμων πράξεων, ἐν οἷς καί ή ὡς ἄνω παράνομος εἰσδυσιν, ή παρά τήν θέλησιν παραμονῆς ἀτόμων εἰς τούς εἰρημένους χώρους, μέ τό

ὡς ἄνω ἀποτέλεσμα, τὴν ἐξασφάλισιν τῆς δημοσίας εἰρήνης, ἡσυχίας, τάξεως καὶ ἀνέσεως καὶ τὴν προστασίαν τῶν προσώπων καὶ τῆς ιδιοκτησίας των, ἐξ ἧν καὶ ἔχει αὕτη δικαίωμα ἐλευθέρας εἰσόδου καὶ παραστάσεως εἰς πάντας τοὺς δημοσίους τόπους ἢ καταστήματα ἐξυπηρετήσεως τοῦ κοινοῦ καὶ συλλήψεως τῶν ἀδικοπραγάντων ὡς καὶ προλήψεως τῶν ἀξιοποίνων πράξεων καὶ ὑπερασπίσεως καὶ βοήθειας πάντων τῶν νομιμοφρόνων πολιτῶν.

Οὐδέποτε ἄλλως τε τὰ καταστήματα καὶ οἱ χώροι ἐν γένει, οἱ χρησιμοποιούμενοι ὑπὸ δημοσίων, δημοτικῶν ἢ κοινοτικῶν ὑπηρεσιῶν, ἢ ὑπὸ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἢ ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας, πρὸς διεξαγωγὴν ὑπηρεσίας, περιελήφθησαν, διαρκούσης τῆς λειτουργίας των, εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα "κατοικίας" τοῦ Προσωπικοῦ τῶν χρησιμοποιούντων αὐτὰ ὑπηρεσιῶν.

Εἰδικώτερον, ἡ παρουσία τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς καὶ ἡ ὑπ' αὐτῆς ἐνέργεια τῶν ἐκ τῶν νόμων ἐπιβαλλομένων εἰς αὐτήν, εἰς προσιτούς εἰς πάντα Πανεπιστημιακοὺς χώρους, ὡς λ.χ. εἰς τὸν πρὸ τοῦ κεντρικοῦ κτιρίου τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τοιοῦτον, δέν χρήζει τῆς ἀδείας οἰουδήποτε. Τὸ αὐτὸ καὶ προκειμένου περὶ περικλείστων Πανεπιστημιακῶν χώρων, ἐφ' ὅσον αἱ εἴσοδοι πρὸς αὐτοὺς παραμένουσιν ἀνοικταὶ διὰ τὴν ἐνέλεγκτον εἴσοδον τῶν βουλομένων.

Οἱ ὅροι ἢ προϋποθέσεις τῆς παρουσίας τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς εἰς τὰς, εἰς κλειστοὺς ἢ περικλείστους χώρους τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, πραγματοποιούμενας φοιτητικὰς συνελεύσεις, διαγράφονται ἐνίοτε εἰς τοὺς διέποντας τὰ ἰδρύματα κανονισμοὺς μὲ ἰσχὺν νόμου. Οὕτω τὸ ἀρθρ. 125 ὁμοιοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ὀρίζει ὅτι, ἀπαιτεῖται ἄδεια τοῦ Πρυτάνεως διὰ τὴν παρουσίαν εἰς τὰς εἰρημένους φοιτητικὰς συνελεύσεις παντὸς ἄλλου πλὴν τῶν φοιτητῶν καὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ,

συνεπῶς καί τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς. -

Βεβαίως αἱ περί φοιτητικῶν συνελεύσεων διατάξεις τῶν ἀρθρ. 124-127 τοῦ ἐν λόγῳ ὀργανισμοῦ, ἐτέθησαν, ὡς ἐξ αὐτῶν προκύπτει, ἐν ὄψει συνελεύσεων πραγματοποιουμένων πρὸς συζήτησιν καί λῆψιν ἀποφάσεων, ἐπὶ θεμάτων καί ζητημάτων ἐνδιαφερόντων τοῖς φοιτητάς, ὡς τοιούτους, καί δὴ τῶν θεμάτων ἢ ἐπὶ τῶν ὁποίων συζητήσεις καί ἀπόφασις ἐτέθη ὡς σκοπὸς εἰς τὴν περί παροχῆς ἀδείας συνελεύσεως αἴτησιν πρὸς τὸν Πρύτα-νιν τῶν προσκαλεσάντων τὴν συνέλευσιν, παρεκτροπαί δέ μή δικαιολογοῦσαι τὴν εἰς τὸν χῶρον τῆς συνελεύσεως εἴσοδον τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς, νοοῦνται, κατὰ τὴν γνώμην μας, αἱ εἰς τὰς εἰρηνικὰς συνελεύσεις δυνάμεναι νὰ παρατηρηθοῦν παρεκτροπαί, αἱ μὴ προσλαμβάνουσαι τὸν χαρακτῆρα ἐγκλήματος, ἐξ ἐπαγγέλματος διωκτέου.

Ἐάν αἱ παρεκτροπαί προσλαμβάνουν τὸν χαρακτῆρα τοῦτον, ἡ εἴσοδος τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς εἰς τὸν χῶρον τῆς συνελεύσεως, εἶναι ἐπιβεβλημένη ἐκ τῶν καθηκόντων της καί δέν χρήζει ἀδείας τινός. -

Ἡ παρουσία τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς εἰς τὰς φοιτητικὰς συνελεύσεις, ὅταν αὗται πραγματοποιοῦνται ἄνευ ἐγγράφου ἀδείας τοῦ Πρυτάνεως—ὅτε δέν ἔχει ἐφαρμογὴν ἢ ἀπαγόρευσις παρουσίας τρίτων καί ἐκ τούτου δυνατὴ καθίσταται ἡ εἰς τὸν χῶρον διείσδυσις παντός εἴδους στοιχείων καί ἐντεῦθεν κίνδυνος διασαλεύσεως τῆς δημοσίας τάξεως—ὡς ἐπίσης εἰς τὰς κατόπιν ἀδείας πραγματοποιουμένας συνελεύσεις, τὰς ἐκ τοῦ σιοποῦ των παρεκτραπέισας καί μεταβληθείσας εἰς πολιτικὰς συναθροίσεις, περιεχοῦσας τὸν αὐτὸν κίνδυνον, ἡ ἀστυνομικὴ ἀρχή, δέν ἔχει, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀνάγκην ἀδείας τινός, διότι

είς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις δέν πρόκειται περί τῆς θαλπομένης ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Ὄργανισμοῦ φοιτητικῆς συνελεύσεως, ἀλλά περί παρανόμων συναθροίσεων, ἀπόκειται δέ εἰς τήν ἐκ τῶν πραγμάτων καθοδηγουμένην κρίσιν της, ἡ ἐπιβαλλομένη ἢ ἐνδεδειγμένη εἰς ἐκάστην περίπτωσιν ἐνέργεια ἢ στάσις της.

Εἰς τοὺς διέποντας τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά ἰδρύματα νόμους, δέν ἀνεύρομεν -εὐλόγως- διάταξιν θέτουσαν ὡς ὄρον, διὰ τήν εἴσοδον, διαρκούσης τῆς λειτουργίας των, τῆς ἀστυνομικῆς ἀρχῆς εἰς κλειστόν ἢ περίκλειστον πανεπιστημιακόν χώρον, πρὸς σύλληψιν ἐγκληματοῦντος εἰς αὐτοὺς ἢ ἐγκληματίσαντος οἰουδήποτε ἀτόμου, ἢ πρὸς βεβαίωσιν καί συλλογὴν στοιχείων περί τοῦ ἐγκλήματος, τήν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τοῦ Πρυτάνεως, ἥτοι τοῦ ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέου νὰ γνωστοποιήσῃ εἰς τήν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν τὸ ἔγκλημα, ἢ τήν παρουσίαν τοῦ ἐγκληματίου, καί νὰ προκαλέσῃ οὕτω τήν εἰς τοὺς πανεπιστημιακοὺς χώρους παρουσίαν αὐτῆς. -

Τέλος, ὅσον ἀφορᾷ τήν δι' ἐγγραφῶν ἐπικολλήσεων κλπ. ρύπανσιν τῶν προβλεπόντων εἰς χώρους προσιτοῦς εἰς τὸ κοινόν (ὁδοὺς, πλατείας κλπ) πλευρῶν τῶν τοίχων πανεπιστημιακῶν κτιρίων καί μανδροτοίχων ἢ κίγκλιδωμάτων πανεπιστημιακῶν χώρων, καί τήν ἐπὶ τούτων ἀνάρτησιν ἐπὶ ὑφάσματος, ἢ ἄλλης ὕλης, φιλοτεχνουμένων ἐπιγραφῶν "πανώ", ἐφαρμογὴν ἔχουν αἱ γενικῶς εἰς τήν περίπτωσιν ἰσχύουσαι διατάξεις. Εἰς τήν ἀστυνομικὴν ἀρχὴν ἐπιβάλλεται ἰδιαιτέρως ἡ μέριμνα ἀμέσου διαγραφῆς τῶν ἐγγραφῶν καί ἀφαιρέσεως τῶν ἐπικολληθέντων ἐντύπων καί τῶν "πανώ", ὅταν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἐμπίπτει, κατὰ τήν κρίσιν της, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ α.ν. 942/1946, "περί λήψεως μέτρων πρὸς κατευνασμόν τῶν πολιτικῶν παθῶν", ὡς καί ἡ ἀνακάλυψις καὶ εἰς δίκην προσαγωγὴ τῶν φυσικῶν καί ἠθικῶν αὐτουργῶν τοῦ ἐγκλήματος, τοῦ ὑπὸ τοῦ εἰρημέ-

νου αναγκ. νόμου προβλεπομένου.

Ο Εισαγγελεύς του 'Αρείου Πάγου

Ευστ. Μπαζέτσας